

sta povsod doma, sta jela tudi Slovanam in njih učencem to nedolžno radost ogreniti. Nemški škofje so se v Rimu pritožili čez ravnanje tih posiljenih gerških prenoviteljev: tode sveti Oča, po imenu Ivan osmi, je potem, ko se je bil Konstantin v Rimu opravičil, slavijanske pismena pohvalil, in Konstantinoviga brata, Metoda, postavil velikiga škofa čez Panonijo in Moravijo. Pohvalil jih je papež tudi v svojemu pismu do Svatopluka v letu 880 s temi besedami: „Pismena slavijanske, ki so od nekiga Konstantina modrijana, iznajdene, de bi se z njimi Bogu, kakor mu gré, čast in slava izkazovala, hvalimo in zapovemo, de naj se v tem jeziku slava in dela Jezusa Kristusa našiga Boga oznanujejo. Tudi ni pravi véri in nauku zoperno, sveto mašo in vse druge uroslovne službe (chorarum officia), v tem jeziku péti, ali sveti evangelji in sveto pismo noviga in stariga zakona dobro predstavljeno in iztomačeno, v slavijanskemu jeziku brati, zakaj kateri je naredil tri poglavitne jezike, namreč: judovskega, gerškega in latinskega, ta je tudi vse druge stvaril v svojo hvalo in slavo.“

Metod je potem, ko je njegov brat Konstantin, po imenemu Ciril v samostan (kloster) šel, še blizu 30 lét marljivo delal v vinogradu Gospodovinu v svoji škofiji, ki se je razprostirala med Dunajem in Kolpo, ob Savi, Dravi in Moravi i. t. d. V slavijanskem jeziku, kakor je bilo gori rečeno, je vredil božjo službo, in tako je slavijanski jezik postal jezik, pismeni in cerkveni. — Ta blažena in sveta vredba je bila od Metoda upeljana med Slovane, de bi jim prijazno božja beseda od oltarja in is prižnice v domačem ljubkim glasu na ušesa vdarjala in v sercé ségala; tode tega njim modro pripravljeniga užitka so oni nar manj savžili. Komej, ko je Metod oči zatisnil, so že njegovi zoperniki, nemški in talianski duhovniki in misijonarji na noge vstali, preganjali slavijansko božjo službo in vse tiste, kateri so se je stanovitno deržali. Morala je sapustiti Slovane: Krajnce, Korošce, Štajerce, Hrovate in Slovake, in se je k njim zrodnim bratom proti Severju in Jugu obrnila, kjer jih še dan današnji oblažuje okoli pētdeset milijonov ljudi.

Ako ravno ni ne duha ne sluha od Cirilove in Metodove vrédbe med Slovenci, se vender sléd in oftanki še najdejo. Govorica ali pripoved se še dan današnji med ljudmi na Trebelnim (gornjim Mokronogu) hrani, de so prvi navéstniki (oznanovavci) svetiga evangelja skrivali se po samotnih krajih in gorah, in kažejo cerkvico, v kateri so skrivaje sveto mašo brali. Ta cerkvica stoji na desni strani ceste gori gredé nekaj stopinj od Petra v griču. Ostermiš na prvi pogled, ko noter stopiš, ker vidiš nekaj, kar na Krajskim nikjer ne najdeš. Tu zapaziš zidanje, ki te na šege izhoda ne cerkve opomni in v stare veke prestavi. Cerkvica je okrogla in precej visoka, z lahkim kamnam sozidana, zgorej lepó obókana (velbana); iz pod obóka na križ stoji tak kinč (Verzierung), ki v naših starih cerkvah se nikjer ne najde; okna ima vozke podolgovate, za oltarjem prostor prizidan, kjer je mašnik po Cirilovim obrédu (ritus) maševal. Pod cerkvico je prostrana raka, ki so jo zdaj z mrtvaškimi glavami iz grobja s. Petra tako nametali, de se noter iti ne more. Razumni možje jo v deféti vek postavljajo; gotovo se pa reči zna, de je najstarejša na Krajskim. Desiravno nima nobene

strehe, se vunder le že tolikanj let mnogoverstnim vremenam v bran stavi, in kakor de bi jo božja previdnost čudno ohraniti hotla, je obrašena z zelenim beršlenam, čigar rozge in korenine ji se razvalit ne dajo; mislil bi od strani, de je visoka pečina z zelenino okínčena. Spomladi in poléti čbele okoli nje tako buče in gomazijo, de bi človek mislil, de se več rojev na njo vsesti hoče. Vsa je še nepokvarjena, samo iz pod prizidaniga svetiša so se začeli kamni izmikati, in razvalina bo zmeraj veči postajala, ako se ne podzida. Gospod Andrej Rojic, ondešnji kaplan, so obljubili, tó na svoje potroške storiti, ali so pa besedi zvesti ostali, tega nevem. Gotovo bi dobro in koristno bilo, de bi se ta stari spomenik za našo cerkveno zgodovino še dolgo ohranil.

Jure Sodevski.

Prislovice Štajerskih Slovincov.

95. Kar te ne žge, tiga ne vgašuj. 96. Zabstojn doblenimu konju se ne gleda v zobe. 97. Kar serce misli, to jesik govori. 98. Zato kovač kléše 'ma, de 'mu ni treba z' golimi rokami v ojgen segati. 99. Z' velikimi gospodi ni dobro črešnje zobati. 100. 'Ma svoje muhe v glavi. 101. Kakor se mi stréže, tako mi kosa réže. 102. Rana ura zlata ura. 103. Kter visoko léče, nisoko sede. 104. Črna krava tudi bélo mleko 'ma. 105. To je z' kruhom ni dobro. 106. Ktera krava se skózi dere, ta malo mleka 'ma. 107. Kod' se vovk kota, tam dlačje (vouno) pustí. 108. Hudiga psa se ne treba bati.

A. Kreml.

Oznanilo.

Po priporočenju gospoda profesorja J. Šafárika oznanimo prijateljem pismenstva, de se ravno zdaj v Belgradu natiska s Cirilovimi čerkami peti del „Golubice s cvetom knjižestva srbskog“ (golobica s cvetom pismenstva sèrbskiga), ki bo z mnogoterimi, sosebno mikavnimi in za vsaciga Slavena važnimi spisi olepšan, do konca Velikiserpana na svitlo prišel. Naročivna céna mu je 1 gold. sr. — G. G., ki se na imenovane bukve naročiti želijo, naj rečeni naročivni dnar s svojimi imeni k večim do 15. Velikiserpana t. l. do bukvarja in izdajavca tih búkev g. Gróga Vožaroviča v Belgrad, kjer se bodo bukve natisnile, poslati potrudijo. Ker so v dopisu, ki smo ga pred nekimi dnevi is Belgrada prijeli, častiti gospod Šafárik, profesor pri serbskimu učelišu v Belgradu, sami te knjige priporočili, ne gre dvomiti, de jih bodo vsi tisti Slaviani z veseljem sprejeli, ki znajo v Cirilovih čerkah brati.

Današnimu listu je peti del vinoréje perdjan.

Shitni kup.	V Ljubljani		V Krajnju	
	13. Maliferpana.		9. Maliferpana.	
	fl.	kr.	fl.	kr.
1 mérník Pšhenize domazhe	1	22	1	28
1 „ „ banafhke	1	22	1	22
1 „ Turfhize . . .	—	58	1	3
1 „ Sorfhize . . .	—	—	1	3
1 „ Rèshi . . .	—	57	1	—
1 „ Jezhmena . . .	—	—	—	54
1 „ Profa . . .	—	59	—	57
1 „ Ajde . . .	1	3	1	12
1 „ Ovfa . . .	—	40	—	40

V Ljubljani. Natisnil in saloshil Joshef Blasnik.